

**การพัฒนารูปแบบการเสริมสร้างความพึงพอใจของสถานประกอบการที่มีต่อ  
บัณฑิตสาขาวิชาเทคโนโลยีอุตสาหกรรมศึกษา  
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา**

**The Development of Enhance Entrepreneurs' Satisfaction  
Model with Graduates on Bachelor of Education in Industrial  
Technology Education Program, Faculty of Education, Burapha  
University**

ดร.คูสิต ขาวเหลือง\*

**บทคัดย่อ**

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อ 1) ศึกษาความพึงพอใจของสถานประกอบการที่มีต่อบัณฑิตสาขาวิชาเทคโนโลยีอุตสาหกรรมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา 2) เปรียบเทียบความพึงพอใจของสถานประกอบการที่มีต่อบัณฑิตสาขาวิชาเทคโนโลยีอุตสาหกรรมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา จำแนกตามประเภทและขนาดของสถานประกอบการ 3) ศึกษารูปแบบการเสริมสร้างความพึงพอใจของสถานประกอบการที่มีต่อบัณฑิตสาขาวิชาเทคโนโลยีอุตสาหกรรมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้บริหารหรือหัวหน้างานในสถานประกอบการที่มีบัณฑิตสาขาวิชาเทคโนโลยีอุตสาหกรรมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ทำงานอยู่ จำนวน 123 คน การเก็บรวบรวมข้อมูลได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาจำนวน 111 ชุด คิดเป็นร้อยละ 90.24 โดยใช้แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่าเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ส่วนสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าทีและการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว

ผลการวิจัยครั้งนี้พบว่า

1. ความพึงพอใจของสถานประกอบการที่มีต่อบัณฑิตสาขาวิชาเทคโนโลยีอุตสาหกรรมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ในภาพรวมอยู่ในระดับมากและเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้แก่ ด้านทักษะในการแก้ปัญหาและการตัดสินใจ ด้านวุฒิภาวะ ด้านความสัมพันธ์กับผู้อื่น ด้านความรู้เกี่ยวกับงาน ด้านคุณลักษณะทั่วไป ด้านสุขนิสัยและความปลอดภัยในงาน และด้านทักษะในการสื่อสาร ตามลำดับ

2. ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของสถานประกอบการที่มีต่อบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีอุตสาหกรรมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา จำแนกตามประเภทราชการและเอกชน และจำแนกตามขนาดของ

\*ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ภาควิชาการอาชีวศึกษาและพัฒนาสังคม คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

สถานประกอบการระหว่างอุตสาหกรรมขนาดเล็ก อุตสาหกรรมขนาดกลางและอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ ในภาพรวม และรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3. รูปแบบการเสริมสร้างความพึงพอใจของสถานประกอบการที่มีต่อบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยี อุตสาหกรรมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา โดยเสนอแนะรูปแบบที่มีความสำคัญเป็นอันดับแรก คือ ควรใช้รูปแบบการพัฒนาระบบโรงเรียนในโรงงานเพื่อพัฒนาแรงงานช่างเทคนิคที่มีสมรรถนะตามที่สถานประกอบการต้องการ

## Abstract

The purposes of this study were 1) to study level of entrepreneurs' satisfaction with graduates on bachelor of Education in Industrial Technology Education Program, Faculty of Education, Burapha University, 2) to conduct a comparative study level of entrepreneurs 'satisfaction in term of types and various sizes of entrepreneur, 3) to study model of enhance entrepreneurs' satisfaction with graduates on bachelor of Education in Industrial Technology Education Program, Faculty of Education, Burapha University. The samples consisted of 123 administrators or employers. The data were collected and returned with a total of 111 questionnaires or 90.24%. The statistics used for data analysis were percentage, arithmetic mean, standard deviation, t-test, and One-way ANOVA.

The research findings were summarized as follows:

1. Overall, the level of entrepreneurs' satisfaction with graduates on bachelor of Education in Industrial Technology Education Program were rated at the high level. When considering all aspects separately, they were also rated at the high level, ranking from higher to lower average score were: decision making and problem solving skill, maturity, human relationship with others, academic knowledge or job performance, general characteristics, healthy and safety habit, and communication skill.

2. In comparative study level entrepreneurs' satisfaction in term of types such as government sector and private sector, and various sizes of entrepreneur such as small-scale industry, medium-scale industry, and big-scale industry, they were found that there were no significance different in the level of satisfaction as a whole and in all aspects.

3. The administrators and employers suggested that the model of enhance entrepreneurs' satisfaction with graduates on bachelor of Education in Industrial Technology Education Program should be developed school factory system in order to develop technicians/labors who have competency according to entrepreneurs' needs.

## ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาคือกุญแจสำคัญในการพัฒนาคน เพราะคนเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญที่สุดคนมีชีวิตมีจิตใจมีสมอง มีความคิดและพฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงได้ สามารถเพิ่มคุณค่าได้และสามารถนำความรู้ ความสามารถทั้งหลายมาปฏิบัติงานให้มีคุณภาพมากกว่าเดิมได้ การจัดการศึกษาคือยุทธศาสตร์สำคัญในการพัฒนาประเทศ เพราะการศึกษาจะช่วยพัฒนาคนให้สามารถปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจสังคมการเมืองวัฒนธรรม วิทยาการ และเทคโนโลยีได้แต่ในยุคโลกาภิวัตน์ที่เน้นเทคโนโลยีสมัยใหม่มากยิ่งขึ้น ทั้งทางด้านอุตสาหกรรมและบริการ ส่งผลให้ตลาดแรงงานมีความต้องการแรงงานที่มีทักษะวิชาชีพในอัตราที่สูงขึ้น ต้องมีทักษะในการควบคุมเครื่องจักรที่สามารถผลิตสินค้าและบริการที่มีคุณภาพและสามารถแข่งขันในตลาดโลกได้ การเปลี่ยนแปลงและความต้องการดังกล่าวนี้มีผลกระทบต่อสภาพตลาดแรงงาน ดังนั้นการจัดการศึกษาเพื่อผลิตกำลังคนที่มีความรู้ มีทักษะ และมีประสพการณ์ในการปรับตัวให้กับเข้ากับโลกแห่งการทำงานยุคใหม่ที่เหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการได้จึงเป็นเรื่องที่สำคัญอย่างมาก

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา จัดตั้งขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2534 ตามพระราชบัญญัติ มหาวิทยาลัยบูรพา พ.ศ. 2533 ซึ่งยกฐานะมาจาก มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตบางแสน ทั้งนี้คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา มีประวัติความเป็นมา เริ่มตั้งแต่กระทรวงศึกษาธิการได้จัดตั้งโรงเรียนฝึกหัดครูชั้นสูง ณ ซอยประสานมิตร อำเภอพระโขนง จังหวัดพระนคร เมื่อปี พ.ศ. 2492 จากนั้นได้รับการยกฐานะขึ้นเป็นวิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตรในปี พ.ศ. 2497 ต่อมาได้ขยายวิทยาเขตออกไปอีก 2 แห่ง คือ วิทยาเขตปทุมวัน และวิทยาเขตบางแสน ซึ่งก่อตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 8 กรกฎาคม พ.ศ. 2498 นับเป็นจุดเริ่มต้นของคณะศึกษาศาสตร์อย่างแท้จริง

ต่อมาวิทยาลัยวิชาการศึกษาบางแสน ได้รับการพัฒนาเป็นระยะ จนกระทั่งในปี พ.ศ. 2517 วิทยาลัยวิชาการศึกษาบางแสนได้รับการยกฐานะเป็นมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตบางแสน และในปี พ.ศ. 2533 ได้มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยบูรพา พ.ศ. 2533 ขึ้น มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาลัยเขตบางแสน จึงได้รับการยกฐานะเป็นมหาวิทยาลัยบูรพา และได้ประกาศจัดตั้งคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพาขึ้น เพื่อดำเนินการผลิตบัณฑิตสายศึกษาศาสตร์ และที่เกี่ยวข้องจนถึงปัจจุบัน (คณะศึกษาศาสตร์, 2557)

ภาควิชาการอาชีวศึกษาและพัฒนาสังคม ซึ่งเป็นหน่วยงานภายในคณะศึกษาศาสตร์ ได้ผลิตบัณฑิตระดับปริญญาตรี ตามหลักสูตรการศึกษาบัณฑิต หลักสูตร 4 ปี สาขาวิชาเทคโนโลยีอุตสาหกรรมศึกษา หลักสูตรเทียบโอนมาตั้งแต่ปี พ.ศ.2554 การวางแผนในการพัฒนาหลักสูตรดังกล่าวเกิดจากสถานการณ์และข้อเสนอการปฏิรูปการศึกษาทศวรรษที่สอง (พ.ศ. 2552-2561) รัฐบาลมีความมุ่งหวังในการปฏิรูปการศึกษาทั้งระบบเพื่อให้คนไทยได้เรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2552) ซึ่งมีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับการจัดฝึกอบรมหรือกระบวนการพัฒนา และถ่ายทอดความรู้ ความสามารถ ทักษะกระบวนการอย่างหนึ่งซึ่งส่งเสริมการเรียนรู้ของคนในระบบการทำงานในสถานประกอบการ ประกอบกับมีเหตุผลความจำเป็นต้องพัฒนาหลักสูตรคือ ประกาศของกระทรวงศึกษาธิการ ที่ให้สถานศึกษาเลิกใช้หลักสูตรระดับปริญญา (ต่อเนื่อง) หรือให้สถานศึกษาปรับหลักสูตรระดับปริญญา (ต่อเนื่อง) ให้เป็นหลักสูตรระดับปริญญาตรี 4 ปี และใช้ระบบการเทียบโอนผลการเรียนผู้เข้ารับการศึกษา

ภาควิชาการอาชีวศึกษาและพัฒนาสังคม จึงได้ดำเนินการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรการศึกษาระดับบัณฑิต หลักสูตร 4 ปี สาขาวิชาเทคโนโลยีอุตสาหกรรมศึกษา หลักสูตรเทียบโอน มาเป็นระยะเวลาพอสมควร แต่ยังไม่เคยมีการศึกษาความคิดเห็นหรือความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตเลย ซึ่งส่งผลให้ยังขาดข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็น/ความพึงพอใจของผู้ใช้ (สถานประกอบการ)

ที่มีต่อบัณฑิตสาขาวิชาเทคโนโลยีอุตสาหกรรมศึกษา ซึ่งเป็นข้อมูลที่มีความสำคัญและมีความจำเป็นต่อการประเมินเพื่อปรับปรุงหลักสูตร เทคโนโลยีอุตสาหกรรมศึกษาให้มีความทันสมัยสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสังคม รวมทั้งยังเป็นข้อมูลที่สำคัญต่อการประเมินผลในการประกันคุณภาพของหลักสูตรของภาควิชาอีกด้วย ประกอบกับข้อมูลจากรายงานการวิจัยเรื่อง การศึกษาความต้องการกำลังคนเพื่อวางแผนการผลิตและพัฒนาากำลังคนของประเทศ (2553) พบว่าคุณภาพแรงงานไทยยังมีช่องว่างระดับความสามารถด้านต่าง ๆ กับความคาดหวังของสถานประกอบการ ดังนั้น การวิจัยเพื่อศึกษาความคิดเห็น/ความพึงพอใจของผู้ใช้ (สถานประกอบการ) ที่มีต่อบัณฑิตสาขาวิชาเทคโนโลยีอุตสาหกรรมศึกษา จึงเป็นเรื่องที่มีความสำคัญและเป็นวิธีการที่จะทำให้ได้ข้อมูลเพื่อนำมาปรับปรุงหลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาบุคลากรทางด้านการผลิตทางเทคนิคที่มีคุณภาพ เพื่อพัฒนาบัณฑิตของคณะศึกษาศาสตร์ให้มีขีดความสามารถในการปฏิบัติงานได้ตรงกับความต้องการของสถานประกอบการต่อไป ด้วยเหตุผลดังกล่าว โครงการวิจัยเพื่อพัฒนารูปแบบการเสริมสร้างความพึงพอใจของสถานประกอบการที่มีต่อบัณฑิตสาขาวิชาเทคโนโลยีอุตสาหกรรมศึกษา จึงเป็นประเด็นที่มีความสำคัญและเป็นเรื่องที่หน่วยงานมีความต้องการเป็นอย่างยิ่ง

ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินการจัดการศึกษาของภาควิชาการอาชีวศึกษาและพัฒนาสังคม คณะศึกษาศาสตร์ มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นและสอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้บัณฑิตหรือสถานประกอบการ จึงสมควรมีการศึกษาความพึงพอใจและศึกษารูปแบบการเสริมสร้างความพึงพอใจของสถานประกอบการที่มีต่อบัณฑิตสาขาวิชาเทคโนโลยีอุตสาหกรรมศึกษา เพื่อจะได้ทราบข้อมูลเกี่ยวกับรูปแบบการพัฒนาบัณฑิตของคณะศึกษาศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ให้มีขีดความสามารถในการปฏิบัติงานได้ตรงและสอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการและนำข้อมูลไปปรับปรุง

หลักสูตรการศึกษาระดับบัณฑิต หลักสูตร 4 ปี สาขาวิชาเทคโนโลยีอุตสาหกรรมศึกษาต่อไป

### ความมุ่งหมายในการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของสถานประกอบการที่มีต่อบัณฑิตสาขาวิชาเทคโนโลยีอุตสาหกรรมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
2. เพื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจของสถานประกอบการที่มีต่อบัณฑิตสาขาวิชาเทคโนโลยีอุตสาหกรรมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา จำแนกตามประเภทและขนาดของสถานประกอบการ
3. เพื่อศึกษารูปแบบการเสริมสร้างความพึงพอใจของสถานประกอบการที่มีต่อบัณฑิตสาขาวิชาเทคโนโลยีอุตสาหกรรมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

### สมมติฐานการวิจัย

1. ความพึงพอใจของสถานประกอบการที่มีต่อบัณฑิตสาขาวิชาเทคโนโลยีอุตสาหกรรมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา อยู่ในระดับมาก
2. ความพึงพอใจของสถานประกอบการที่มีต่อบัณฑิตสาขาวิชาเทคโนโลยีอุตสาหกรรมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา จำแนกตามประเภทและขนาดของสถานประกอบการแตกต่างกัน

### วิธีดำเนินการวิจัย

กลุ่มตัวอย่าง  
กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารหรือหัวหน้างานในสถานประกอบการที่มีบัณฑิตสาขาวิชาเทคโนโลยีอุตสาหกรรมศึกษาทำงานอยู่ ซึ่งได้มาจากการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย ด้วยการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยการเปิดตารางของเชซีและมอร์แกน (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, หน้า 43) ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้นจำนวน 123 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง ซึ่งแบ่งออกเป็น 4 ตอน ตอนแรกสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไป เป็นแบบสอบถามแบบตรวจสอบรายการ ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับความพึงพอใจของสถานประกอบการที่มีต่อบัณฑิตสาขาวิชาเทคโนโลยีอุตสาหกรรมศึกษา ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ ตอนที่ 3 ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบจัดอันดับ 5 อันดับ และตอนที่ 4 เป็นข้อเสนอแนะ มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ และข้อคำถามปลายเปิด

#### การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ

ผู้วิจัยสร้างขึ้น แล้วนำเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา และหาค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง 0.22 - 0.76 รวมทั้งนำไปหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับมีค่าเท่ากับ 0.95

#### การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยออกหนังสือแนะนำตัวผู้วิจัยส่งถึงผู้บริหารหรือหัวหน้างานในหน่วยงานต่างๆ เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้บริหาร หัวหน้างานในสถานประกอบการที่มีบัณฑิตสาขาวิชาเทคโนโลยีอุตสาหกรรมศึกษาทำงานอยู่ ซึ่งผู้วิจัยดำเนินการส่งและเก็บแบบสอบถามด้วยตนเอง ได้รับแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์กลับคืนมาจำนวน 111 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 90.24 ของแบบสอบถามที่ส่งไปจำนวน 123 ฉบับ

#### การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ SPSS for Windows (Statistical Package for the Social Science for Windows) โดยเลือกเฉพาะวิธีวิเคราะห์ข้อมูลที่สอดคล้องกับความมุ่งหมายในการวิจัยและการทดสอบสมมติฐาน ดังนี้

1. การศึกษาความพึงพอใจของสถานประกอบการที่มีต่อบัณฑิตสาขาวิชาเทคโนโลยีอุตสาหกรรมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

ใช้สถิติ ร้อยละ คะแนนเฉลี่ย ( $\bar{X}$ ) และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

2. การเปรียบเทียบความพึงพอใจของสถานประกอบการที่มีต่อบัณฑิตสาขาวิชาเทคโนโลยีอุตสาหกรรมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา จำแนกตามประเภทของสถานประกอบการ ใช้การทดสอบค่าที (t-test) และจำแนกตามขนาดของสถานประกอบการใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) ทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยของสถานประกอบการทั้ง 3 ขนาด

3. การศึกษารูปแบบการเสริมสร้างความพึงพอใจของสถานประกอบการที่มีต่อบัณฑิตสาขาวิชาเทคโนโลยีอุตสาหกรรมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ด้วยวิธีการหาค่าหนักของรูปแบบการเสริมสร้างความพึงพอใจแต่ละข้อ 5 อันดับ โดยข้อที่อยู่ในอันดับที่ 1 จะคูณด้วย 5 ข้อที่อยู่ในอันดับที่ 2 จะคูณด้วย 4 ข้อที่อยู่ในอันดับที่ 3 จะคูณด้วย 3 ข้อที่อยู่ในอันดับที่ 4 จะคูณด้วย 2 และข้อที่อยู่ในอันดับที่ 5 จะคูณด้วย 1 แล้วนำผลคูณของข้อนั้น ๆ มารวมกัน

#### ผลการวิจัย

จากการดำเนินการตามขั้นตอนการวิจัย ปรากฏผลการวิจัยดังต่อไปนี้

1. ในภาพรวมความพึงพอใจของสถานประกอบการที่มีต่อบัณฑิตสาขาวิชาเทคโนโลยีอุตสาหกรรมศึกษาอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านทักษะในการแก้ปัญหาและการตัดสินใจ ด้านวุฒิภาวะ ด้านความสัมพันธ์กับผู้อื่น ด้านความรู้เกี่ยวกับงาน ด้านคุณลักษณะทั่วไป ด้านสุขนิสัยและความปลอดภัยในงาน และด้านทักษะในการสื่อสาร ตามลำดับ ซึ่งมีประเด็นสำคัญในแต่ละด้าน ดังนี้

1.1 ด้านคุณลักษณะทั่วไปพบว่า ความพึงพอใจของสถานประกอบการที่มีต่อบัณฑิตสาขาวิชาเทคโนโลยีอุตสาหกรรมศึกษาในภาพรวมอยู่

ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ มีขันติ มีความอดทน อุตสาหะอดกลั้นต่อปัญหา มีความกล้า ในการแสดงออก และมีเจตคติที่ดีต่องานและมีความกระตือรือร้นในการทำงาน

1.2 ด้านทักษะในการแก้ปัญหาและการตัดสินใจ พบว่า ความพึงพอใจของสถานประกอบการที่มีต่อบัณฑิตสาขาวิชาเทคโนโลยีอุตสาหกรรมศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ มีความสามารถปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมในการทำงานที่เปลี่ยนแปลงได้ มีการตัดสินใจแก้ปัญหาในการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการปฏิบัติงาน

1.3 ด้านความสัมพันธ์กับผู้อื่นพบว่า ความพึงพอใจของสถานประกอบการที่มีต่อบัณฑิตสาขาวิชาเทคโนโลยีอุตสาหกรรมศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมและการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้เป็นอย่างดี มีความเต็มใจรับงานที่ได้รับมอบหมายและยอมรับในหน้าที่ของตนเองโดยไม่เกี่ยงงานที่ทำ และมีการยอมรับการปกครองและคำแนะนำของหัวหน้างาน

1.4 ด้านทักษะในการสื่อสารพบว่า ความพึงพอใจของสถานประกอบการที่มีต่อบัณฑิตสาขาวิชาเทคโนโลยีอุตสาหกรรมศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ เป็นผู้ฟังที่ดีและยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น เมื่อมีความจำเป็นต้องหยุดงานจะแจ้งให้หัวหน้างานทราบก่อนเสมอ และเมื่อมีข้อสงสัยจะซักถามจนได้คำตอบที่ชัดเจน

1.5 ด้านความรู้เกี่ยวกับงาน พบว่า ความพึงพอใจของสถานประกอบการที่มีต่อบัณฑิตสาขาวิชาเทคโนโลยีอุตสาหกรรมศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ มีความรู้และความเชี่ยวชาญในสาขาวิชาเอกที่สำเร็จการศึกษามาปฏิบัติงาน มีความสามารถในการทำงานให้เสร็จเรียบร้อยตามกำหนด มีความสามารถในการดูแล รักษาวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือที่ใช้ในการทำงานได้เป็นอย่างดี และใฝ่หาความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีและนวัตกรรมในสาขาวิชาต่าง ๆ ที่มีการเปลี่ยนแปลงในปัจจุบันอยู่เสมอเพื่อนำมาปรับปรุงการทำงานให้ดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง

1.6 ด้านสุขนิสัยและความปลอดภัยในงานพบว่า ความพึงพอใจของสถานประกอบการที่มีต่อบัณฑิตสาขาวิชาเทคโนโลยีอุตสาหกรรมศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ มีความรู้และเข้าใจในการปฏิบัติตามกฎความปลอดภัย มีความสามารถในการทำงานภายใต้สภาวะความเครียดและความกดดันได้ และมีสุขภาพสมบูรณ์แข็งแรงทั้งกายและใจ

1.7 ด้านวุฒิภาวะพบว่า ความพึงพอใจของสถานประกอบการที่มีต่อบัณฑิตสาขาวิชาเทคโนโลยีอุตสาหกรรมศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ มีความสามารถในการทำงานได้ดี ไม่ต้องควบคุมหรือตรวจสอบ เป็นแบบอย่างที่ดีในการทำงานให้กับบุคคลอื่น และมีความภูมิใจในงานที่ทำ

1.8 ด้านความผูกพันและความรับผิดชอบในงานพบว่า ความพึงพอใจของสถานประกอบการที่มีต่อบัณฑิตสาขาวิชาเทคโนโลยีอุตสาหกรรมศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับ

คะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ มีความรักและผูกพันต่อองค์กร มาทำงานเป็นประจำสม่ำเสมอและตรงต่อเวลา และมีความขยันหมั่นเพียร อุทิศตนในการทำงาน

2. ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของสถานประกอบการที่มีต่อบัณฑิตสาขาวิชาเทคโนโลยีอุตสาหกรรมศึกษา จำแนกตามประเภทราชการและเอกชน ในภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เปรียบเทียบความพึงพอใจของสถานประกอบการที่มีต่อบัณฑิตสาขาวิชาเทคโนโลยีอุตสาหกรรมศึกษา จำแนกตามขนาดของสถานประกอบการระหว่างอุตสาหกรรมขนาดเล็ก อุตสาหกรรมขนาดกลางและอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3. รูปแบบการเสริมสร้างความพึงพอใจของสถานประกอบการที่มีต่อบัณฑิตสาขาวิชาเทคโนโลยีอุตสาหกรรมศึกษา เสนอแนะรูปแบบเรียงลำดับน้ำหนักตามลำดับความสำคัญ 3 อันดับแรก ได้แก่ ควรใช้รูปแบบการพัฒนาระบบโรงเรียนในโรงงานเพื่อพัฒนาช่างเทคนิคที่สถานประกอบการต้องการ ควรใช้รูปแบบการจัดให้มีระบบการฝึกปฏิบัติงานในสถานประกอบการ ซึ่งมีลักษณะคล้ายกับระบบทวิภาคี และควรใช้รูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการการเรียนรู้จากการทำงาน (Work -Based Learning)

## อภิปรายผล

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความพึงพอใจและรูปแบบการเสริมสร้างความพึงพอใจของสถานประกอบการที่มีต่อบัณฑิตสาขาวิชาเทคโนโลยีอุตสาหกรรมศึกษา มีข้อควรนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. ในภาพรวมความพึงพอใจของสถานประกอบการที่มีต่อบัณฑิตสาขาวิชาเทคโนโลยีอุตสาหกรรมศึกษาอยู่ในระดับมาก ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า บัณฑิตสาขาวิชาเทคโนโลยีอุตสาหกรรมศึกษาเป็นคนที่มีความ

เอื้อเพื่อเผื่อแผ่ มีความขยัน อดทน สู้งานไม่เกียจงาน มีมนุษยสัมพันธ์อันดีเข้ากับผู้ร่วมงานคนอื่นได้เป็นอย่างดี มีความซื่อสัตย์ สุจริต มีคุณธรรม จริยธรรม มีจิตอาสา มีน้ำใจชอบช่วยเหลือผู้อื่น มีระเบียบวินัย มีความรู้ทางด้านวิชาการ สามารถปฏิบัติงานได้อย่างคล่องแคล่วว่องไว สามารถเรียนรู้งานได้อย่างรวดเร็ว มีความรับผิดชอบและทำงานที่ได้รับมอบหมายได้เป็นอย่างดี อันเป็นผลมาจากการทุ่มเทเอาใจใส่ในการอบรมสั่งสอนของคณาจารย์ภาควิชาการอาชีวศึกษาและพัฒนาสังคม ที่ถ่ายทอดความรู้ด้านวิชาการควบคู่ไปพร้อมกับทักษะการฝึกปฏิบัติ ซึ่งเป็นสิ่งที่ต้องรักษาความดีเอาไว้เพื่อรักษาคุณภาพของบัณฑิตให้เป็นที่พึงพอใจของสถานประกอบการต่อไป ซึ่งสอดคล้องกับคุณสมบัติและสมรรถนะหลักของบัณฑิตสาขาวิชาเทคโนโลยีอุตสาหกรรมศึกษาที่ภาควิชาการอาชีวศึกษาและพัฒนาสังคม กำหนดไว้ในหลักสูตรการศึกษาระดับบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีอุตสาหกรรมศึกษา ได้แก่ ด้านคุณลักษณะทั่วไป ด้านความรู้ความสามารถ และด้านทักษะ (ภาควิชาการอาชีวศึกษาและพัฒนาสังคม คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา, 2554, หน้า 5-11) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กฤตสุดา เขียวอุบล (2557, บทคัดย่อ) ได้ดำเนินการศึกษาเรื่องแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะของแรงงานตามความต้องการของสถานประกอบการภาคธุรกิจบริการในจังหวัดพิษณุโลก ซึ่งผลการศึกษาพบว่า คุณลักษณะของแรงงานตามความต้องการของสถานประกอบการภาคธุรกิจบริการในจังหวัดพิษณุโลก ทั้ง 4 ด้าน อยู่ในระดับมากทุกด้านเช่นเดียวกัน

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงตามลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้

1.1 ด้านทักษะในการแก้ปัญหาและการตัดสินใจ มีความพึงพอใจอยู่ในอันดับแรก คือ มีความสามารถปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมในการทำงานที่เปลี่ยนแปลงได้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ในการปฏิบัติงานในโรงงานหรือหน่วยงานต่างๆ ย่อมมีอุปสรรคและปัญหาในการปฏิบัติงาน รวมทั้งอาจมีเทคโนโลยีใหม่ๆ เข้ามา

ใช้ในกระบวนการผลิต หากพนักงานมีไหวพริบปฏิภาณ มีทักษะในการแก้ปัญหาได้อย่างถูกต้องกับสถานการณ์ ย่อมทำให้อุปสรรคและปัญหาในการปฏิบัติงานลดน้อยลงไป ทั้งนี้บัณฑิตสาขาวิชาเทคโนโลยีอุตสาหกรรมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา เป็นผู้ที่มีความรอบรู้ในด้านวิชาการที่ตรงตามความต้องการของสถานประกอบการทำให้สามารถแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าได้อย่างเหมาะสม ทำให้สถานการณ์คลี่คลายไปในทางที่ดีขึ้น และมีการตัดสินใจโดยมีเหตุผลทางด้านวิชาการรองรับ มีความสามารถปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมในการทำงานที่เปลี่ยนแปลงได้ มีความยืดหยุ่นในการทำงาน มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ รวมทั้งมีความสามารถเตรียมและจัดระบบการทำงานได้เป็นอย่างดี ทำให้สามารถปฏิบัติงานได้ทันเวลาและมีประสิทธิภาพ ซึ่งจะส่งผลให้เกิดบรรยากาศที่ดีในการทำงานและรู้สึกมีความสุขในการทำงาน จึงทำให้มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสุจิตา เผือกพิพัฒน์ (2545) ที่ได้ศึกษาความคิดเห็นของหัวหน้างานที่มีต่อคุณลักษณะของแรงงานในพื้นที่และนอกพื้นที่ในเขตนิคมอุตสาหกรรมแหลมฉบัง จังหวัดชลบุรี ซึ่งผลการวิจัยพบว่า คุณลักษณะของแรงงานในพื้นที่เขตอุตสาหกรรมแหลมฉบัง จังหวัดชลบุรี ด้านทักษะในการแก้ปัญหาและการตัดสินใจ อยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของภิญโญ ไม้งาม (2541) ที่ได้ดำเนินการศึกษาคุณลักษณะของแรงงานตามความต้องการของผู้ประกอบการโรงงานอุตสาหกรรม ในจังหวัดชลบุรี ซึ่งผลการวิจัยพบว่า ความต้องการแรงงานของผู้ประกอบการโรงงานอุตสาหกรรมในจังหวัดชลบุรีมีความต้องการแรงงานที่มีคุณลักษณะด้านทักษะในการแก้ปัญหาและการตัดสินใจอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน

1.2 ด้านความผูกพันและความรับผิดชอบในงาน มีระดับความพึงพอใจเป็นอันดับแรก คือ มีความรักและผูกพันต่อองค์กร ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า สถานประกอบการที่มีบัณฑิตสาขาวิชาเทคโนโลยีอุตสาหกรรมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพาทำงานอยู่มีความต้องการพนักงานที่มีความจงรัก

ภักดีต่อองค์กร อุทิศตนให้กับการทำงาน และมีความห่วงใยเกี่ยวกับอนาคตของหน่วยงาน มีความรับผิดชอบในงานที่ได้รับมอบหมายและทำตามนโยบายต่างๆ ของหน่วยงาน มาทำงานอย่างสม่ำเสมอและตรงต่อเวลา มีความขยันหมั่นเพียรในการทำงาน มีความห่วงใยและมีความตั้งใจในการทำงานให้สำเร็จลุล่วงโดยคำนึงถึงความสำเร็จของงานเป็นหลัก ซึ่งเป็นคุณสมบัติที่มีความสำคัญและจำเป็นต่อการประกอบอาชีพ พนักงานควรมีความรัก ความผูกพันและรับผิดชอบต่องานที่ตนปฏิบัติ ด้วยความจริงใจ เพื่อก่อให้เกิดความเจริญก้าวหน้าทั้งตนเองและหน่วยงาน จึงทำให้มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของบัญญัติ กุศลสถาพร (2532) ที่สรุปผลว่าผู้ประกอบการต้องการคุณสมบัติด้านความรับผิดชอบงานถึง 60.47 % ของผู้ตอบแบบสอบถาม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ปฏิบัติงานตามความต้องการของบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) ในเครือข่ายภาคตะวันออกที่ 1 คือ มีความซื่อสัตย์สุจริตรับผิดชอบงาน (สมหมาย ชาวลีอักษร, 2552) และสอดคล้องกับภิญโญ ไม้งาม (2541) ที่ได้ศึกษาคุณลักษณะแรงงานตามความต้องการของผู้ประกอบการโรงงานอุตสาหกรรม ในจังหวัดชลบุรี ซึ่งผลการวิจัยพบว่า ด้านความผูกพันและความรับผิดชอบในงาน อยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน

1.3 ด้านวุฒิภาวะ มีระดับความพึงพอใจเป็นอันดับแรก คือ มีความสามารถในการทำงานได้ดี ไม่ต้องควบคุมหรือตรวจสอบ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้ประกอบการมีความเข้าใจว่าพนักงานที่ดีต้องมีความพร้อมในการทำงาน มีความสุขุมรอบคอบ ซึ่งเป็นคุณสมบัติที่ดีของลูกจ้าง ทั้งนี้บัณฑิตสาขาวิชาเทคโนโลยีอุตสาหกรรมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา เป็นผู้ที่มีความพร้อมในด้านวุฒิภาวะทางอาชีพ มีความสุขุมรอบคอบ สามารถทำงานให้ประสบความสำเร็จได้ดี ประกอบกับในโรงงานมีระบบควบคุมการผลิตที่มีมาตรฐานอยู่แล้ว ดังนั้นจึงไม่จำเป็นต้องควบคุมหรือตรวจสอบการทำงาน ส่งผลให้มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของภิญโญ ไม้งาม



(2541) ที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับความต้องการคุณลักษณะแรงงานของสถานประกอบการในจังหวัดชลบุรี และ วิจิตรา ศักดาเพชรศิริ (2544) ที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับความต้องการคุณลักษณะแรงงานของสถานประกอบการในจังหวัดระยอง ซึ่งผลการศึกษาพบว่า มีความต้องการด้านวุฒิภาวะอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน

1.4 ด้านความสัมพันธ์กับผู้อื่น มีระดับความพึงพอใจเป็นอันดับแรกคือ ให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมและการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้เป็นอย่างดี ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการปฏิบัติงานพนักงานที่มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี มักจะประสบความสำเร็จและเป็นที่รักของเจ้านาย ทั้งนี้บัณฑิตสาขาวิชาเทคโนโลยีอุตสาหกรรมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา อาจใช้วิธีการสร้างความสัมพันธ์กับผู้อื่นโดยเริ่มจากการให้ความร่วมมือกับเพื่อนร่วมงาน ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ยอมรับความสามารถของเพื่อนร่วมงาน ยอมรับคำติชม สามารถทำงานเป็นทีมได้ สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข เคารพในสิทธิและการตัดสินใจของผู้อื่น มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ มีความสุภาพอ่อนโยน อ่อนน้อมถ่อมตนกับเพื่อนร่วมงานและผู้บังคับบัญชา นอกจากนี้ยังสามารถปฏิบัติงานตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายและช่วยเหลือกันและกันเป็นอย่างดี จึงทำให้มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของอภินันท์ ไ้ม่างม (2541) ที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับความต้องการคุณลักษณะแรงงานของสถานประกอบการในจังหวัดชลบุรี และวิจิตรา ศักดาเพชรศิริ (2544) ที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับความต้องการคุณลักษณะแรงงานของสถานประกอบการในจังหวัดระยอง ซึ่งผลการศึกษาพบว่า มีความต้องการด้านความสัมพันธ์กับผู้อื่นอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน

1.5 ด้านความรู้เกี่ยวกับงาน มีระดับความพึงพอใจเป็นอันดับแรก คือ มีความสามารถในการทำงานให้เสร็จเรียบร้อยตามกำหนด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการปฏิบัติงานในโรงงาน ผู้ประกอบการมีความต้องการแรงงานที่เคารพ เชื่อฟัง และปฏิบัติตามกฎระเบียบของงาน อย่างเคร่งครัด ซึ่งปรากฏว่า บัณฑิตสาขา

วิชาเทคโนโลยีอุตสาหกรรมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา เป็นผู้ที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญสามารถนำความรู้ในสาขาวิชาเอกที่จบมาใช้ในการปฏิบัติงานให้เสร็จเรียบร้อยตามกำหนดระยะเวลา จึงทำให้มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของกรมอาชีวศึกษา (2538, หน้า 8) ที่กล่าวว่า คุณลักษณะของลูกจ้างที่นายจ้างต้องการ จะต้องมีความรู้ คุณลักษณะดังนี้ คือ ปฏิบัติตามคำสั่งและกฎระเบียบของงานอย่างเคร่งครัด ทำงานให้เสร็จสมบูรณ์ตามกำหนด และทำงานให้เป็นระเบียบเรียบร้อย และสอดคล้องกับงานวิจัยของกฤตสุดา เขียวอุบล (2557) ที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะของแรงงานตามความต้องการของสถานประกอบการภาคธุรกิจบริการในจังหวัดพิษณุโลก ผลการศึกษาพบว่า มีความต้องการด้านความรู้เกี่ยวกับงานอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน

1.6 ด้านคุณลักษณะทั่วไป มีความพึงพอใจเป็นอันดับแรก คือ มีขันติ มีความอดทน อดสาหะอดกลั้นต่อปัญหา มีความพยายาม และทำงานเต็มความสามารถของตน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก คุณลักษณะทั่วไปของพนักงานมีผลต่อประสิทธิภาพของงานและองค์กรนั้น ๆ ผู้บริหารอยากได้พนักงานที่มีความซื่อสัตย์ในการทำงาน มีความกระตือรือร้น และพยายามทำงานอย่างเต็มความสามารถ ขยัน อดทนหนักแน่น ตั้งใจทำงาน มีความซื่อสัตย์สุจริต เอาใจใส่ในงาน ทั้งนี้บัณฑิตสาขาวิชาเทคโนโลยีอุตสาหกรรมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา มีความอดสาหะ อดกลั้น อดทนสูงงาน กล้าเผชิญกับปัญหา จึงทำให้มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของเชษฐา โพธิ์ประดับ, กฤษฏี ปทุมชัย, อภัยวรรณ คำขำ, สุกาวดี พลไพรรสรพ์, จอมใจ เหล็กคง, ประพันธ์ ชีระสาร, และมาโนช ภูตองใจ (2548) ที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับการสำรวจความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต : บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยขอนแก่น รุ่นปีการศึกษา 2545 ซึ่งผลการศึกษาพบว่า มีความพึงพอใจด้านพฤติกรรมส่วนบุคคลอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน

1.7 ด้านสุขนิสัยและความปลอดภัยในงาน มีระดับความพึงพอใจเป็นอันดับแรกคือ มีความสามารถในการทำงานภายใต้ความเครียดและกดดันได้ และมีความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติตามกฎความปลอดภัย ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากในการประกอบกิจการทางด้านอุตสาหกรรม จำเป็นต้องใช้เครื่องจักร วัสดุ และเครื่องมือจำนวนมาก พนักงานที่มีสุขนิสัยที่ดีในการทำงาน ปฏิบัติตามกฎหมายของระเบียบเกี่ยวกับความปลอดภัยอย่างเคร่งครัด จะทำให้เกิดความปลอดภัยในการทำงาน ดังนั้นเมื่อบัณฑิตสาขาวิชาเทคโนโลยีอุตสาหกรรมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา เคารพและปฏิบัติตามกฎระเบียบและมาตรฐานรักษาความปลอดภัยในการปฏิบัติงานอย่างเคร่งครัด ความพึงพอใจจึงอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของอภิรักษ์ ไหมงาม (2541) ที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับความต้องการคุณลักษณะแรงงานของสถานประกอบการในจังหวัดชลบุรี และวิจิตรา ศักดาเพชรศิริ (2544) ที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับความต้องการคุณลักษณะแรงงานของสถานประกอบการในจังหวัดระยอง ผลการศึกษาพบว่า มีความต้องการด้านสุขนิสัยและความปลอดภัยในงานอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน

1.8 ด้านทักษะในการสื่อสาร โดยข้อที่มีระดับความพึงพอใจเป็นอันดับแรกคือ เป็นผู้ฟังที่ดีและยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ในการทำงานในโรงงานอุตสาหกรรม การติดต่อสื่อสารเป็นเรื่องที่มีความสำคัญและจำเป็นอย่างมาก พนักงานจะต้องมีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร รู้จักพูด รู้จักฟัง รู้จักถาม รู้จักขอความช่วยเหลือเมื่อถึงคราวจำเป็น ทั้งนี้บัณฑิตสาขาวิชาเทคโนโลยีอุตสาหกรรมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา มักจะเป็นผู้ฟังที่ดี มีความสามารถในการสื่อสารโดยใช้ภาษาไทย และยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น จึงทำให้ผู้ประกอบการมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของอภิรักษ์ ไหมงาม (2541) ที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับความต้องการคุณลักษณะแรงงานของสถานประกอบการในจังหวัดชลบุรี และวิจิตรา ศักดาเพชรศิริ (2544)

ที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับความต้องการคุณลักษณะแรงงานของสถานประกอบการในจังหวัดระยอง ผลการศึกษาพบว่ามีความต้องการด้านทักษะในการสื่อสารอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน

2. ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของสถานประกอบการที่มีต่อบัณฑิตสาขาวิชาเทคโนโลยีอุตสาหกรรมศึกษา จำแนกตามประเภทราชการและเอกชน ในภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก สถานประกอบการทุกแห่งไม่ว่าจะเป็นหน่วยงานของรัฐหรือเอกชน ผู้บริหารหรือหัวหน้างาน ก็ย่อมต้องการผลิตสินค้าที่มีคุณภาพ ส่งของตรงเวลา และเป็นไปตามความต้องการของลูกค้า กุญแจสำคัญในการผลิตสินค้าให้มีคุณภาพได้แก่ พนักงานหรือบุคลากร หรือผู้ปฏิบัติงานหรือแรงงานในสถานประกอบการนั่นเอง ดังนั้น คุณลักษณะของพนักงานหรือผู้ปฏิบัติงานจึงเป็นเรื่องที่มีความสำคัญมาก คุณลักษณะดังกล่าว ได้แก่ คุณลักษณะทั่วไป คุณลักษณะด้านทักษะในการแก้ปัญหา และการตัดสินใจ ด้านวุฒิภาวะ ด้านความสัมพันธ์กับผู้อื่น ด้านความรู้เกี่ยวกับงาน ด้านสุขนิสัยและความปลอดภัยในงาน และด้านทักษะในการสื่อสาร พนักงานหรือผู้ปฏิบัติงานผู้ที่มีคุณลักษณะเหล่านี้ในระดับมากจะเป็นที่ต้องการของสถานประกอบการทุกแห่ง ไม่ว่าจะเป็นสถานประกอบการของรัฐหรือของเอกชน จึงส่งผลให้มีความพึงพอใจแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวิจิตรา ศักดาเพชรศิริ (2544) ที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับความต้องการคุณลักษณะแรงงานของสถานประกอบการในจังหวัดระยอง ผลการศึกษาพบว่า ผลการเปรียบเทียบความต้องการคุณลักษณะแรงงานของสถานประกอบการในจังหวัดระยอง จำแนกตามประเภทของสถานประกอบการ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติเหมือนกัน

ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของสถานประกอบการที่มีต่อบัณฑิตสาขาวิชาเทคโนโลยีอุตสาหกรรมศึกษา จำแนกตามขนาดของสถานประกอบการระหว่างอุตสาหกรรมขนาดเล็ก

อุตสาหกรรมขนาดกลางและอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก การประกอบธุรกิจโรงงานอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก มีความพึงพอใจในคุณลักษณะของแรงงานไม่ต่างกัน คุณลักษณะของพนักงานที่นายจ้างต้องการและให้ความสำคัญเป็นพิเศษ เช่น มีความรู้ในงานที่ทำ มีปฏิภาณไหวพริบ มีความรับผิดชอบ มีความกระตือรือร้นในการทำงาน สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ มีทักษะในการแก้ปัญหาและการตัดสินใจ มีวุฒิภาวะ มีความเต็มใจรับงานที่ได้รับมอบหมายและยอมรับในหน้าที่ของตนเองโดยไม่เกี่ยงงานที่ทำ มีสุขนิสัยและความปลอดภัยในงาน และมีทักษะในการสื่อสาร คุณสมบัติต่างๆ เหล่านี้ย่อมเป็นที่ต้องการของ นายจ้างหรือผู้บริหารสถานประกอบการทุกขนาด ไม่ว่าจะเป็นอุตสาหกรรมขนาดเล็ก อุตสาหกรรมขนาดกลาง อุตสาหกรรมขนาดใหญ่ ส่วนทักษะฝีมือบางอย่างสามารถฝึกปฏิบัติเพื่อหาประสบการณ์ในสถานประกอบการได้ จึงทำให้ความพึงพอใจของสถานประกอบการที่มีขนาดแตกต่างกัน มีความพึงพอใจแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของอกินันท์ ไม้งาม (2541) ที่ได้ดำเนินการศึกษาคุณลักษณะของแรงงานตามความต้องการของผู้ประกอบการโรงงานอุตสาหกรรม ในจังหวัดชลบุรี ซึ่งผลการวิจัยพบว่า ผลการเปรียบเทียบความต้องการแรงงานของผู้ประกอบการโรงงานอุตสาหกรรมในจังหวัดชลบุรี ในด้านคุณลักษณะแรงงาน ในภาพรวมและรายด้าน จำแนกตามขนาดของสถานประกอบการต่างกัน มีความต้องการคุณลักษณะของแรงงานแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติเช่นเดียวกัน

3. รูปแบบการเสริมสร้างความพึงพอใจของสถานประกอบการที่มีต่อบัณฑิตสาขาวิชาเทคโนโลยีอุตสาหกรรมศึกษา ทั้งนี้ผู้บริหาร นายจ้างและหัวหน้างานได้เสนอแนะรูปแบบตามลำดับความสำคัญเป็นอันดับแรก คือ ควรใช้รูปแบบการพัฒนาในระบบโรงเรียนในโรงงานเพื่อพัฒนาช่างเทคนิคที่มีสมรรถนะตามที่

สถานประกอบการต้องการ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากสถานประกอบการยังมีความต้องการกำลังคนด้านเทคนิคที่ต้องอาศัยทักษะการทำงานร่วมกับวิทยาการสมัยใหม่อีกจำนวนมาก แต่สถาบันการศึกษายังไม่สามารถผลิตกำลังคนได้ทันตามความต้องการอย่างแท้จริง ดังนั้นสถานประกอบการจึงสนใจระบบการจัดการเรียนการสอนแบบ “โรงเรียน โรงงาน” เพื่อผลิตช่างเทคนิค โดยกำหนดให้นักศึกษาเรียนควบคู่ไปกับการทำงานในโรงงานเป็นระยะเวลา 9 เดือนต่อปี และกลับไปเรียนในสถานศึกษาเป็นเวลา 3 เดือนต่อปี การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษามีบทบาทในการสอนวิชาศึกษาทั่วไป และสอนรายวิชาทักษะช่างพื้นฐาน ส่วนการจัดการเรียนการสอนในโรงงาน จะสอนรายวิชาทฤษฎีโดยอาจารย์จากสถานศึกษา อาจารย์ที่มีประสบการณ์จากภายนอกและวิศวกรของโรงงาน ภายใต้การดูแลนักศึกษาของครูพี่เลี้ยง และสอนรายวิชาปฏิบัติการโดยให้ครูฝึกของโรงงาน ภายใต้การดูแลของครูพี่เลี้ยงอย่างใกล้ชิด ซึ่งหลักสูตรก็จะมี การปรับเนื้อหาให้ตรงกับการทำงานจริงและสมรรถนะที่สถานประกอบการต้องการ รวมทั้งขณะที่กำลังเรียนสถานประกอบการจะเป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่าย และเมื่อสำเร็จการศึกษาก็มีโอกาสที่สถานประกอบการจะรับเข้าทำงานอีกด้วย ซึ่งนับได้ว่าเป็นรูปแบบที่น่าสนใจและเป็นข้อมูลสำคัญสำหรับการนำไปพัฒนาปรับปรุงหลักสูตรการศึกษาระดับบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีอุตสาหกรรมศึกษาต่อไป

### ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

คณะกรรมการปรับปรุงหลักสูตรและคณาจารย์ประจำหลักสูตร ควรนำข้อมูลที่ได้รับไปใช้ในการวางแผนปรับปรุงหลักสูตรการศึกษาระดับบัณฑิต หลักสูตร 4 ปี สาขาวิชาเทคโนโลยีอุตสาหกรรมศึกษา หลักสูตรเทียบโอน เพื่อพัฒนาพัฒนาบัณฑิตของคณะศึกษาศาสตร์ให้มีขีดความสามารถในการปฏิบัติงานได้ตรงและสอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการต่อไป

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

ควรนำประเด็นข้อค้นพบเกี่ยวกับรูปแบบการเสริมสร้างความพึงพอใจของสถานประกอบการที่ได้จากการศึกษาครั้งนี้ เป็นแนวทางในการศึกษาเชิงลึกเพื่อให้ได้องค์ความรู้เกี่ยวกับระบบโรงเรียนใน

โรงงาน อันจะส่งผลต่อการส่งเสริมอัตลักษณ์ของบัณฑิตรวมทั้งสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนของสาขาวิชาเทคโนโลยีอุตสาหกรรมศึกษาให้มีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการต่อไป

### เอกสารอ้างอิง

- กรมอาชีวศึกษา. (2538). *วิชาชีพในโรงงาน*. กรุงเทพฯ : กองแผนงาน กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ.
- กฤตสุดา เขียวอุบล. (2557). *แนวทางการพัฒนาคุณลักษณะของแรงงานตามความต้องการของสถานประกอบการภาคธุรกิจบริการในจังหวัดพิษณุโลก*. วิทยานิพนธ์หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพุทธศาสตร์การพัฒนาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม.
- คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา. (2554). *แผนยุทธศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ปีงบประมาณ 2554-2558*. ชลบุรี : หน่วยแผนงาน งานคลังและแผนงาน สำนักงานคณบดี คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา. (2557). *แผนปฏิบัติการ ประจำปีงบประมาณ 2557 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา*. ชลบุรี : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- จินตศักดิ์** กาญจนอนันท์, ไพรัช วงศ์ยุทธไกร, ละเอียด รัชฎ์เฒ่า. (2551). การติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษา ระดับปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต โปรแกรมวิชาเทคโนโลยีอุตสาหกรรม คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง ปีการศึกษา 2543 – 2545. *วารสารวิชาการอุตสาหกรรมศึกษา ปีที่ 2 ฉบับที่ 1* มกราคม – มิถุนายน 2551 หน้า 31-37.
- เชษฐา โพธิ์ประดับ, กฤษฏี ปทุมชัย, อภัยวรรณ คำขำ, สุกาวดี พลไพโรสรณ์, จอมใจ เหล็กคง, ประพันธ์ ชีระสาร, และมาโนช กูต้องใจ. (2548). การสำรวจความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต : บัณฑิตมหาวิทยาลัยขอนแก่น รุ่นปีการศึกษา 2545. *วารสารประกันคุณภาพ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ปีที่ 6 ฉบับที่ 1* มกราคม- มิถุนายน หน้า 23-33.
- บัญญัติ กุศลสถาพร. (2532). *รายงานการวิจัยเพื่อประเมินผลมาตรฐานคุณภาพการศึกษาเรื่อง ความต้องการคุณลักษณะของแรงงานภาคอุตสาหกรรมในพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก*. กรุงเทพฯ : สำนักงานศึกษาธิการ เขตการศึกษา 12.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). *การวิจัยเบื้องต้น (พิมพ์ครั้งที่ 7)*. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- ภาควิชาการอาชีวศึกษาและพัฒนาสังคม คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา. (2554). *หลักสูตรการศึกษาบัณฑิต หลักสูตร 4 ปี สาขาวิชาเทคโนโลยีอุตสาหกรรมศึกษา หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2554*. ชลบุรี : ภาควิชาการอาชีวศึกษาและพัฒนาสังคม คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.

- วิจิตรา สักดาเพชรศิริ. (2544). การศึกษาความต้องการคุณลักษณะแรงงานของสถานประกอบการในจังหวัดระยอง. งานนิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สมหมาย ชาณสิกขกร. (2552). คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ปฏิบัติงานที่สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ตามความต้องการของบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) ในเครือข่ายภาคตะวันออกที่ 1. ภาคนิพนธ์ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารธุรกิจ โครงการบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี.
- สุจิตา เผือกพิพัฒน์. (2545). ความคิดเห็นของหัวหน้างานที่มีต่อคุณลักษณะของแรงงานในพื้นที่และนอกพื้นที่ในเขตนิคมอุตสาหกรรมแหลมฉบัง จังหวัดชลบุรี. ปัญหาพิเศษปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานโยบายสาธารณะ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2552). ข้อเสนอการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ. ๒๕๕๒-๒๕๖๑) (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ : สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2553). การศึกษาความต้องการกำลังคนเพื่อวางแผนการผลิตและพัฒนากำลังคนของประเทศ (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ : กลุ่มนโยบายการเพิ่มขีด. ความสามารถในการแข่งขัน สำนักนโยบายด้านการศึกษามหภาค สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ.
- อกินันท์ ไม้งาม. (2541). คุณลักษณะของแรงงานตามความต้องการของผู้ประกอบการโรงงานอุตสาหกรรมในจังหวัดชลบุรี. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- Best, J. W., & Kahn, J. V. (1993). *Research in Education*. (7<sup>th</sup> ed). Boston : Allyn and Bacon.
- Meredith D. Gall, Joyce P. Gall and Walter R. Borg. (2007). *Educational Research: An Introduction* (8<sup>th</sup> ed). Boston : Allyn and Bacon.